Dosarul nr. 2-2097/2024
2-24111163-48-2p/s-03102024

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

03 decembrie 2024 mun. Strășeni

Judecătoria Strășeni, sediul Central
Instanța compusă din:
preşedintele şedinţei, judecător – Tatiana Capaţina
grefier – Olga Cotovițchi
cu participarea:
avocaților – Daniela Hedea, Victor Zagaiciuc

examinând în şedinţă de judecată secretă cauza civilă inițiată la cererea petiționarului Crețu Constantin cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privința Elenei Beregoi,

a c o n s t a t a t:

Partea descriptivă:

La 02 octombrie 2024 petiționarul Crețu Constantin, reprezentat de către avocatul Hedea Daniela, s-a adresat în instanţa de judecată cu cerere privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară față de bunica sa Beregoi Elena.

În motivarea cererii a indicat că bunica sa Beregoi Elena, născută la *****, suferă de *****. Bunica Beregoi Elena locuiește împreună cu Crețu Constantin, ultimul fiind cel care îngrijește de ea așa cum aceasta nu are intelectul păstrat și necesită sprijinul cuiva.

Menționează că, bunica sa de una singură nu se isprăvește cu situația personală, nu poate să își poarte de grijă și să îndeplinească acțiunile de menaj personal, nu poate să poarte responsabilitatea acțiunilor sale și să-și rezolve interesele, din care considerent solicită instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

Conform Raportului de expertiză extrajudiciară nr. 202435A0512 din data de 13.08.2024 experții s-au expus în vederea faptului că, Beregoi Elena are nevoie de îngrijire, supraveghere și că este puțin probabil ca starea sănătății să se îmbunătățească, având în vedere diagnoza stabilită și confirmată de către aceștia.

Petiționarul Crețu Constantin a solicitat instituirea măsurii de ocrotire judiciară asupra persoanei fizice Beregoi Elena, născută la ***** sub forma tutelei și desemnarea lui Crețu Constantin, născut la ***** în calitate de tutore al persoanei fizice Beregoi Elena și al patrimoniului acesteia, pentru un termen de 10 ani.

În drept cererea este întemeiată în baza art. 51 din Constituția Republicii Moldova, art.art. 31, 65, 103 alin. (2) din Codul civil.

În ședința de judecată petiționarul Crețu Constantin, asistat de către avocatul Hedea Daniela, a susținut cererea depusă și a solicitat admiterea acesteia, or instituirea calității de tutore este în favoarea bunicii sale Beregoi Elena, care nu vorbește, necesită îngrijire permanentă și supraveghere din partea altei persoane, nu își poate satisface personal necesitățile. Deși i se administrează tratament, starea acesteia nu se va îmbunătăți, or boala de care suferă este ireversibilă.

Reprezentantul autorității tutelare teritoriale, Structura Teritorială de Asistență Socială Strășeni din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Centru, Ciocan Inga, a susținut cererea depusă de către petiționarul Crețu Constantin privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei în privința cet. Beregoi Elena, pentru un termen de 10 ani, cu desemnarea petiționarului tutore asupra persoanei fizice.

A relatat că Beregoi Elena locuiește împreună cu nepotul Crețu Constantin, fiind îngrijită și supravegheată în permanență de către acesta. Dânsul monitorizează tratamentul medical al bunicii, conform prescripțiilor medicale de specialitate. Conform informației prezentate de către autoritățile administrației publice locale, Crețu Constantin îngrijește corespunzător față de persoana ocrotită, condițiile sunt adecvate de trai, măsurile de îngrijire sunt respectate în adresa bunăstării persoanei cu dizabilitate.

Consideră oportună admiterea cererii, fiind doar în interesul lui Beregoi Elena instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă.

În instanța de judecată a fost asigurată prezența persoanei fizice Beregoi Elena, în privința căreia se solicită aplicarea măsurilor de ocrotire judiciară, însă în temeiul art. 308^1 din Codul de procedură civilă, instanța a stabilit imposibilitatea comunicării cu aceasta, corespunzător a fost imposibilă audierea sa în ședința de judecată în vederea constatării dorințelor și sentimentelor privind cererea supusă examinării.

Avocatul desemnat pentru reprezentarea intereselor persoanei în privința căreia se solicită aplicarea măsurii de ocrotire Victor Zagaiciuc, în ședința de judecată a susținut cererea depusă de Crețu Constantin, solicitând admiterea integrală a cererii ca fiind una motivată și favorabilă persoanei fizice asupra căreia se solicită instituirea ocrotirii judiciare.

Partea motivată:

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele cauzei instanţa de judecată ajunge la concluzia de a admite cererea din următoarele considerente.

Conform art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi

interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 279 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la măsurile de ocrotire contractuale şi judiciare.

Art. 302 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, prevede că în procedura privind măsurile de ocrotire se examinează cauzele de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă).

Conform art. 32 alin. (1) din Codul civil, în condițiile prezentului cod, în privința persoanei fizice care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprima voinţa poate fi instituită, prin hotărâre judecătorească, măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei, a ocrotirii provizorii sau a tutelei.

În conformitate cu art. 65 alin. (1), (2), (3), (4), (6) din Codul civil, persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobîndit capacitate deplină de exerciţiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa.

Dacă nu s-a dispus altfel, măsura de ocrotire are ca scop ocrotirea atît a persoanei, cît şi a intereselor patrimoniale ale acesteia. Măsura de ocrotire poate fi limitată la unul din aceste două domenii.

Măsurile de ocrotire pot fi contractuale (contractul de asistenţă, mandatul de ocrotire în viitor) și judiciare (ocrotirea provizorie, curatela, tutela).

Toate măsurile de ocrotire se instituie şi se exercită în condiţiile respectării drepturilor și libertăţilor fundamentale şi a demnităţii persoanei. Măsurile de ocrotire urmăresc interesul şi bunăstarea persoanei în privința căreia se instituie şi favorizează, pe cît este posibil, autonomia acesteia.

La luarea oricărei decizii care vizează persoana în privința căreia este instituită o măsură de ocrotire (persoana ocrotită) sau interesele patrimoniale ale acesteia, instanţa de judecată, autoritatea tutelară și persoana însărcinată cu ocrotirea (asistentul, mandatarul împuternicit prin mandat de ocrotire în viitor, ocrotitorul provizoriu, curatorul, tutorele, membrii consiliului de familie) vor acorda prioritate dorinţelor şi sentimentelor persoanei ocrotite, exprimate de sine stătător sau, la solicitarea acesteia, cu ajutorul persoanei de încredere. Dorințele și sentimentele persoanei ocrotite vor avea prioritate, chiar dacă sînt susceptibile de a expune persoana ocrotită unui anumit risc, cu excepţia cazului în care ea se expune unui risc grav ce nu poate fi diminuat prin întreprinderea anumitor măsuri suplimentare.

Conform art. 92 din Codul civil, măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanţa de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară şi dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispoziţiilor legale privind obligaţia de întreţinere a soţului şi a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soţilor,

privind asistenţa la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective.

Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată şi proporţională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficienţe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu îşi poate conştientiza acţiunile ori exprima voinţa.

Conform art. 94 alin. (1) lit. d) din Codul civil, cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciare poate fi depusă de către ruda sau afinul persoanei indicate la lit. a).

În ședința de judecată s-a constată că, Creţu Constantin a depus în instanța de judecată cerere privind instituirea măsurilor de ocrotire judiciară în privința Elenei Beregoi.

Conform materialelor dosarului s-a stabilit că, Beregoi Elena, născută la *****, este bunica petiționarului Creţu Constantin, fapt invocat de acesta și constatat prin actele de stare civilă corespunzătoare, certificatul de naștere al fiicei Elenei Beregoi și mama petiționarului Beregoi Viorica (f.d. 6), certificatul de căsătorie a părinților petiționarului, și anume Crețu Cornel și Beregoi Viorica (f.d. 7), certificatul de naștere a cet. Crețu Constantin (f.d. 8).

Conform informației eliberate de Inspectoratul de poliție Strășeni, se confirmă faptul că Crețu Constantin, cu viza de domiciliu *****, din anul 2017 locuiește pe adresa *****, împreună cu bunica sa Beregoi Elena (f.d. 9).

La fel, instanța reține că, petiționarul a prezentat instanței Raportul de expertiză extrajudiciară nr. 202435A0512 din data de 13.08.2024 întocmit de Centrul de Medicină Legală, conform căruia expertizata Beregoi Elena suferă de maladie psihică cronică: *****. Beregoi Elena ca urmare a maladiei psihice cronice nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât și cu caracter personal, ea având discernământul psihic abolit în totalitate. Reieșind din starea psihică Beregoi Elena nu poate participa în ședința de judecată la momentul actual.

Se mai indică în raport că având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil că starea cet. Beregoi Elena se va îmbunătăți, maladia psihică cronică de care suferă aceasta este o boală ireversibilă, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșiri este mai mult ca rezervat (f.d. 10-14).

Astfel, potrivit art. 102 alin. (3), (4) din Codul civil, în privinţa persoanei care, în temeiul dispoziţiilor art. 65 alin. (1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie şi nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

Din prevederile art. 103 din Codul civil, reiese că, tutela se stabilește pentru maxim 5 ani, însă instanța de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării ştiinţei, nu există semne vădite că

starea persoanei se va îmbunătăţi, poate stabili, prin hotărâre motivată, un termen de până la 10 ani.

În conformitate cu art. 307 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la cerere se va anexa raportul de expertiză extrajudiciară psihiatrică a persoanei în privinţa căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, eliberat cu cel mult 2 luni înainte de data depunerii cererii. Lipsa raportului de expertiză extrajudiciară psihiatrică nu este temei pentru a nu da curs sau a restitui cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciară.

Din concluziile Raportului de expertiză extrajudiciară nr. 202435A0512 din data de 13.08.2024 întocmit de Centrul de Medicină Legală, se atestă cu certitudine că, Beregoi Elena suferă de maladie psihică cronică: *****. Beregoi Elena ca urmare a maladiei psihice cronice nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât și cu caracter personal, ea având discernământul psihic abolit în totalitate. Reieșind din starea psihică Beregoi Elena nu poate participa în ședința de judecată la momentul actual. Totodată având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil că starea cet. Beregoi Elena se va îmbunătăți, maladia psihică cronică de care suferă aceasta este o boală ireversibilă, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșiri este mai mult ca rezervat (f.d. 10-14).

Astfel, se atestă cert că, Beregoi Elena nu poate conștientiza şi dirija acțiunile sale precum și să-şi exprime voința.

În conformitate cu principiul nemijlocirii, instanţa trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicaţiile părţilor şi intervenienţilor, depoziţiile martorilor, concluziile expertului, consultaţiile şi explicaţiile specialistului, să ia cunoştinţă de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în şedinţă de judecată.

Întru examinarea prezentei cereri, s-a încercat audierea persoanei fizice Beregoi Elena, însă aceasta nu a reacționat în vreun fel la persoanele din jur prezente, nu vorbește, se uită într-un singur punct, nu înțelege adresările și este indiferentă la ce se petrece.

Totodată luând în considerație faptul că, cumulul de probe anexate la materialele cauzei, denotă cu certitudine că, persoana fizică Beregoi Elena, care în urma maladiei psihice cronice, nu poate conștientiza acţiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voinţa sa, necesită supraveghere și îngrijire permanentă, urmează să beneficieze de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa.

Astfel, ținând cont de concluziile Raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării științei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăți, precum și de cele constatate în ședința de judecată,

instanța urmează a dispune instituirea tutelei în privința persoanei Beregoi Elena pe un termen maxim de 10 ani, solicitarea petiționarului fiind pasibilă de admitere.

În această ordine de idei, conform art. 107 alin. (1) din Codul civil, curatorul și tutorele sânt desemnați de către instanţa de judecată.

Potrivit art. 108 alin. (1), (2) din Codul civil, în absenţa instrucţiunilor în vederea ocrotirii, indicate la art. 69, instanţa de judecată desemnează în calitate de curator sau tutore soţul persoanei ocrotite ori pe cel cu care persoana ocrotită a locuit cel puţin 3 ani, cu excepţia cazului în care convieţuirea lor a încetat sau dacă un alt motiv întemeiat împiedică desemnarea acestuia.

Dacă desemnarea curatorului sau tutorelui conform alin. (1) este imposibilă, instanţa de judecată desemnează în calitate de curator sau tutore părintele, ruda sau o altă persoană care locuieşte cu persoana ocrotită ori care menţine legături puternice şi stabile cu aceasta, cu excepţia cazului în care un motiv întemeiat împiedică desemnarea persoanei respective.

În aceste circumstanțe, se consideră posibil de a numi în calitate de tutore a Elenei Beregoi pe nepotul acesteia Crețu Constantin, care locuiește împreună cu bunica din anul 2017, își exercită atribuțiile de îngrijire, supraveghere, asigurare cu tot necesarul, iar măsurile de îngrijire sunt respectate pentru bunăstarea persoanei cu dizabilitate (f.d. 9, 27-28, 29). Mai mult, instanța nu a stabilit existența căreiva restricții legale și/sau de fapt, în vederea numirii acestuia în calitate de tutore, din contra, Crețu Constantin va asigura efectiv apărarea și reprezentarea drepturilor, intereselor bunicii sale Beregoi Elena.

În concluzia celor indicate supra, instanța de judecată consideră întemeiată cererea formulată de către petiționar și care urmează a fi admisă integral, prin instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința persoanei fizice Beregoi Elena, în următoarele condiții: măsura de ocrotire este valabilă pe termen de 10 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, cu desemnarea cet. Crețu Constantin în calitate de tutore asupra cet. Beregoi Elena, născută la *****.

Conform art. 308^{11} alin. (2), (3) din Codul de procedură civilă, la instituirea măsurii de ocrotire judiciare, instanţa de judecată, obligatoriu, se pronunţă cu privire la privarea dreptului la vot stabilit de Codul electoral. Persoana este privată de dreptul la vot dacă nu întruneşte unul sau mai multe din următoarele criterii:

a) persoana înţelege informaţiile relevante pentru decizia pe care trebuie să o ia;
b) persoana apreciază implicaţiile acestor informaţii pentru propria ei situaţie;
c) persoana are capacitatea de a compara opţiunile disponibile;
d) persoana poate alege opţiunea dorită.

Hotărîrea definitivă a instanţei de judecată prin care persoana este privată de dreptul la vot, precum şi hotărîrea definitivă de ridicare a interdicţiei de a vota se aduc la cunoştinţa Comisiei Electorale Centrale.

Prin urmare, reieșind din prevederile art. 308^{11} din Codul de procedură civilă, care au aplicare la caz, Beregoi Elena urmează a fi privată de dreptul la vot stabilit în Codul electoral.

În conformitate cu prevederile art. 236-241, 308^{11} din Codul de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e :

Se admite cererea petiționarului Crețu Constantin cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privința Elenei Beregoi.

Se instituie măsura de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința lui Beregoi Elena, născută la *****, IDNP – *****, pe un termen de 10 (zece) ani.

Se desemnează Crețu Constantin, născut la *****, IDNP – *****, în calitate de tutore a Elenei Beregoi, născută la *****, IDNP – *****, în vederea ocrotirii, reprezentării drepturilor și intereselor patrimoniale și nepatrimoniale ale acesteia.

În condițiile art. 308^{11} din Codul de procedură civilă, se privează Beregoi Elena, născută la *****, IDNP – *****, de dreptul la vot stabilit de Codul electoral.

La devenirea definitivă a hotărârii, aceasta se aduce la cunoștința Comisiei Electorale Centrale, cât și se transmite autorității tutelare pentru executare și supravegherea generală a măsurilor de ocrotire.

Hotărârea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 de zile din momentul determinat conform art. 308^{14} din Codul de procedură civilă, prin intermediul Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

Preşedintele şedinţei,
judecător Tatiana Capaţina